

Odbor za žalbe javnosti

Broj: 01-04-337-**1241**/20
Sarajevo, **03.04.** .2020.godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

n/r zastupnika

n/r Sekretar Skupštine

PREDMET: Izvještaj o radu Odbora za žalbe javnosti za 2019.godinu – dostavlja se

U skladu sa odredbom člana 66. stav 1. tačka i) Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj: 1/16, 26/19 i 31/19), u prilogu akta dostavljamo vam Izvještaj o radu Odbora za žalbe javnosti za 2019.godine na razmatranje i usvajanje.

PREDSJEDAVAJUĆI
ODBORA ZA ŽALBE JAVNOSTI

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: odbor.zalbe@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-107,
Fax:+ 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

Odbor za žalbe javnosti

**I Z V J E Š T A J
O RADU ODBORA ZA ŽALBE JAVNOSTI
ZA 2019.GODINU**

Sarajevo, mart 2020.godine

POGLAVLJE I – UVOD

Odjeljak A. Osnov za izvještavanje Skupštine

Osnov za izvještavanje Skupštine Kantona Sarajevo sadržan je u odredbi člana 66. stav 1. tačka i) Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo.” broj:1/16, 26/19 i 31/19), kojom je propisano:

“(1) Odbor je nadležan za obavljanje sljedećih poslova:

i) priprema i podnosi godišnji izvještaj o svom radu Skupštini Kantona”.

Odjeljak B. – Osnivanje Odbora za žalbe javnosti

Odbor za žalbe javnosti Skupštine Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Odbor) imenovan je Odlukom Skupštine Kantona broj: 01-05-12365/17 od 28.03.2017.godine u skladu sa članom 64. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, kao neovisno tijelo Skupštine Kantona s ciljem osiguranja objektivnog i nepristrasnog vođenja postupka u vezi sa izjavljenim žalbama na rad i ponašanja policijskih službenika, čime se osigurava zaštita ljudskih prava i sloboda.

Pod žalbama se podrazumijevaju zahtjevi, žalbe, pritužbe ili drugi podnesci koji se odnose na nepravilan rad policijskih službenika.

Odjeljak C. - Sastav Odbora

Odbor ima tri (3) člana, od kojih je jedan član državni službenik kantonalnih organa uprave, a dva člana predstavnici građana od kojih je jedan predsjedavajući Odbora. Članovi odbora biraju se iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti pravnih ili drugih društvenih nauka, sa najmanje pet (5) godina radnog staža nakon sticanja visoke školske spreme, a predsjedavajući Odbora mora imati najmanje deset (10) godina radnog iskustva na pravnim poslovima.

Odbor imenuje Skupština Kantona na prijedlog Komisije za izbor i imenovanja Skupštine Kantona.

U Odbor su, na mandatni period od 4 godine, imenovani:

1. Željko Mijatović, dipl.pravnik	- predsjedavajući Odbora
2. Višnja Ljubijankić, dipl.pravnik	- član Odbora
3. Nermin Halilagić, doc. dr.	- član Odbora

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj26/19) izmijenjene su neke od odredbi kojima je regulisan broj, sastav i uslovi pod kojim se biraju članovi Odbora. Tako je broj članova Odbora sa dosadašnja tri (3) člana (od kojih je jedan član državni službenik kantonalnih organa uprave, a dva člana predstavnici građana) povećan na pet (5) članova, isključivo kao predstavnika građana. Prema trenutnim zakonskim odredbama članovi Odbora se biraju iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti

pravnih, kriminoloških, kriminalističkih i sigurnosnih nauka, sa najmanje pet godina radnog staža nakon sticanja visoke školske spreme, a predsjedavajući Odbora mora imati najmanje deset godina radnog iskustva na pravnim ili kriminalističkim poslovima.

U toku je procedura izbora dopunskih članova, čiji će mandat trajati do isteka mandata izabranog Odbora.

Odjeljak D. - Nadležnosti Odbora

U skladu sa članom 66. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, Odbor je nadležan za obavljanje sljedećih poslova:

- a) prima, razmatra, procjenjuje i proslijediže žalbe na rad policijskih službenika Uprave policije izjavljenih od građana, pravnih lica i drugih subjekata;
- b) prati, nadzire predmete i interni postupak koji provodi Jedinica za profesionalne standarde i obavještava građane o ishodu postupka;
- c) prati i nadgleda izvršenje disciplinskih sankcija izrečenih od nadležnih disciplinskih tijela i provođenje tih disciplinskih sankcija kako bi se osigurala pravičnost i dosljednost, kao i svrha kažnjavanja;
- d) na osnovu izvještaja Jedinice za profesionalne standarde vodi evidencije i baze podataka o žalbama građana i rezultatima istrage na osnovu kojih je pokrenut disciplinski, prekršajni ili krivični postupak;
- e) prati i nadgleda je li Jedinica za profesionalne standarde dostavila izvještaj nadležnom tužilaštvu u slučaju kada postoji osnovana sumnja da se radi o krivičnom djelu;
- f) zahtjeva pokretanje disciplinskog postupka protiv istražitelja Jedinice za profesionalne standarde ili odgovornog voditelja zbog zloupotrebe ili zapostavljanja postupka;
- g) vrši nadzor nad ostvarivanjem nezavisnosti u radu Jedinice za profesionalne standarde koji se odnose na pokrenuti interni postupak;
- h) dostavlja Nezavisnom odboru pritužbe koje se odnose na rad policijskog komesara;
- i) priprema i podnosi godišnji izvještaj o svom radu Skupštini Kantona;
- j) obavještava javnost o svom radu;
- k) donosi poslovnik o svom radu
- l) može da traži reviziju po određenim predmetima o čemu će obavijestiti Komisiju za sigurnost;
- m) obavlja i druge poslove propisane zakonom i podzakonskim propisima.

POGLAVLJE II - RAD I AKTIVNOSTI ODBORA

Odjeljak A. - Sjednice Odbora

Tokom 2019.godine Odbor je održao 36 redovnih sjednica, većinom uz prisustvo svih članova Odbora.

Sjednice su se održavale izvan radnog vremena sa početkom u 16,00 sati u službenim prostorijama Skupštine Kantona Sarajevo, a u prosjeku su trajale oko 90 minuta.

Odbor, kao neovisno tijelo Skupštine Kantona, obavljao je svoje zadatke u skladu sa odredbama Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo i Poslovnika o radu Odbora za žalbe javnosti ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 18/17).

Svi materijali koji su razmatrani na sjednicama Odbora (zapisnici, žalbe, izvještaji o izvršenim provjerama, izvještaji o okončanim unutrašnjim istragama i drugi akti) dostavljeni su članovima Odbora najkasnije tri (3) dana prije održavanja sjednica Odbora.

Sve prispjele žalbe su razmatrane nakon što bi iste prethodno bile evidentirane i pripremljene od strane postupajućih inspektora Odjeljenja za unutrašnju kontrolu Jedinice za profesionalne standarde Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo. Nakon detaljnog upoznavanja sa sadržajem žalbi Odbor je, na prijedlog načelnika Odjeljenja unutrašnje kontrole, davao saglasnost da se po predmetnim žalbama otvore unutrašnje istrage ili je pak bio mišljenja, na bazi priložene dokumentacije i sadržaja žalbi, da nema osnova za vođenje unutrašnjih istraga. U predmetima u kojima se nije moglo donijeti takva odluka date su upute za dodatne provjere, koje bi se u vidu pismenog izvještaja ponovo prezentovale Odboru i donosila odluka o otvaranju unutrašnjih istraga ili bi se konstatovalo da nema osnova za vođenje istraga.

Sve žalbe, pritužbe i drugi podnesci za koje Odbor nije našao osnova za postupanje prosljeđivani su na nadležno postupanje drugim organima, a najčešće nekoj od organizacionih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Naime, Odbor je tokom godine zaprimio nekoliko pritužbi koje su se odnosile na sigurnosne probleme na određenom lokalitetu te je bilo potrebno animirati nadležne organizacione jedinice za efikasnije rješavanje datih problema koji su predmet žalbi i pritužbi. S tim u vezi, takve su žalbe prosljeđivane Uredu policijskog komesara s preporukama da se izvrše usmjereni inspekcijski nadzori s ciljem utvrđivanja eventualnih propusta u radu policijskih službenika.

Svim sjednicama Odbora prisustvovao je i načelnik Odjeljenja za unutrašnju kontrolu, ili ovlašteni predstavnik Odjeljenja, sa obavezom upoznavanja članova Odbora sa sadržajem pristiglih žalbi i prikupljene dokumentacije i prijedloga koje je mjere potrebno preuzeti, kao i prezentovanja izvještaja o izvršenim dodatnim provjerama, te izvještaja o okončanim unutrašnjim istragama sa prijedlogom ocjene osnovanosti žalbe. Povremeno su sjednicama Odbora prisustvovali i postupajući inspektori radi dodatnih pojašnjenja određenih zaključaka i ocjena u internim istragama koje su oni vodili.

Odbor je na sve predložene mjere, izvještaje i ocjene davao svoju saglasnost ili je nalagao provođenje dodatnih provjera i istraga, sve do momenta konačne saglasnosti.

Odjeljak B. - Žalbe

Tokom izvještajnog perioda na sjednicama Odbora razmatrano je ukupno 374 žalbe, 130 izvještaja o izvršenim provjerama, 170 izvještaja o okončanim istragama i 189 drugih prispjelih akata.

Građani, pravna lica i drugi subjekti su se žalili po različitim osnovama; zbog nezakonitog, nepravilnog i neprofesionalnog rada, ponašanja i odnosa policijskih službenika. Najčešće žalbe su one koje se odnose na neprofesionalno ponašanje policijskih službenika prilikom kontrole i regulisanja saobraćaja (najčešći kontakti sa građanima), ističući da su policijski službenici bili neprofesionalni (grubi, bahati, da nisu pozdravljali, da su izbjegavali predstaviti se i sl.). Žalbe su se podnosile i zbog ubijedenosti građana da nisu počinili prekršaje koji im se stavlju na teret, kada su smatrali da policijski službenici nisu poduzimali sve neophodne policijske radnje kako bi njihove intervencije bile zakonite i efikasne, najčešće pri prijavama zbog narušenih imovinsko-pravnih, porodičnih i komšijskih odnosa. Manji broj žalbi se odnosio na propuste u odnosu na očekivani profesionalni odgovor policijskih službenika na izvršene prekršaje ili krivična djela, na nedovoljno preduzimanje preventivnih, a posebno operativnih mjera na sprečavanju i otkrivanju krivičnih djela i njihovih počinilaca, zatim na nezakonitu primjenu sredstava prinude, posebno fizičke sile, kao i na neke postupke i radnje policijskih službenika u toku i van radnog vremena kojim se narušava ugled policijskog organa. Za određeni broj prispjelih žalbi Odbor se oglašavao i nenadležnim.

Uz žalbe i pritužbe koje su podnosi građani, Odbor za žalbe javnosti je razmatrao i saznanja iz službe u kojima je postojao osnov sumnje da je počinjena neka od povreda službene dužnosti. Tokom izvještajne godine evidentirano je čak 79 takvih saznanja iz službe, kao i 14 anonimnih predstavki na rad i ponašanje policijskih službenika.

Treba istaći da je bilo i onih građana koji su dva (2) ili više puta podnosi žalbe na rad i ponašanje policijskih službenika. Također, evidentirani su i građani koji su svoje žalbe podnosi pet (5), šest (6), jedanaest (11) puta, a građanin A.M. iz Sarajeva podnosi je svoje žalbe čak dvadeset dva (22) puta tokom izvještajne godine.

Odjeljak C. - Pokazatelji iz evidencije

	2018	2019	+/-	%
1. Ukupan broj žalbi	320	374	54	16,80%
2. Postupanja po žalbama				
a) Provedeno internih istraga bez prethodnih provjera (obligatorne istrage)	94	137	42	44,00%
b) izvršeno provjera po zaprimljenim žalbama	106	119	13	12,00%
c) pripojeno ranijem spisu	12	16	3	25,00%
d) utvrđena nenađežnost Odbora	25	28	3	12,00%
e) utvrđeno da nema osnova za provođenje interne istrage (bez vršenja provjera)	66	64	-2	-3,00%
f) u toku vršenje provjera	17	10	-7	-41,00%

3. Postupljeno po žalbama nakon izvršenih provjera iz tačke 2. b)

		2018	2019	+/-	%
a)	otvoreno internih istraga	22	29	9	40.00%
b)	nema osnova za vođenje internih istraga	84	90	6	7.00%

		2018	2019
4.	Ukupno vođeno istraga	151	191
a)	provedeno internih istraga (obligatornih) bez prethodno izvršenih provjera	94	137
b)	interne istrage poslije izvršenih provjera	22	29
c)	istrage iz ranijeg perioda	35	25
d)	okončano istraga	129	145
e)	istrage u toku	22	46

	2018	2019
5. Podnosioci žalbi		
a) građani i pravna lica	243	281
b) saznanja iz službe	70	79
c) anonimno	7	14

	2018	2019
6. Struktura žalbi građana i pravnih lica (osnov žalbi)		
a) zbog izdatih prekršajnih naloga	54	138
u oblasti saobraćaja	49	110
u oblasti javnog reda i mira	5	28
b) nezadovoljstvo intervencijom	135	74
c) nepravilno, neprofesionalno ili nekorektno ponašanje	131	162

	2018	2019
7. Ukupno okončanih istraga	129	170
Od toga:		
a) osnovane	34	44
građani i pravna lica	12	22
saznanja iz službe	22	22
b) neosnovane	37	53
c) bez dovoljno dokaza	39	55
d) oslobođajuća	3	9
e) obustava	5	5
f) odustanak od žalbe	11	4

8. Broj istraga u kojima su utvrđeni elementi krivičnih djela	2018	2019
a) ukupno	4	3
b) okončanih	4	3
osnovanih	2	3
neosnovanih	-	-
bez dovoljno dokaza	2	-
obustava	-	-

Odjeljak D. - Ocjene provedenih unutrašnjih istraga

U skladu sa članom 35. Pravilnika o radu Jedinice za profesionalne standarde u Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo, izvještaj o sprovedenoj internoj istrazi će sadržavati ocjenu o navodima podnesene žalbe. Ocjene mogu biti:

- a) OSNOVANA** – utvrđene činjenice sadrže određene tvrdnje o nepropisnom ponašanju policijskog službenika i osnovano se cijeni da takvo ponašanje nije prikladno i nije u skladu sa standardima ponašanja i propisima Ministarstva i da postoji osnov sumnje da je službenik počinio povredu službene dužnosti;
- b) NEOSNOVANA** – činjenice ukazuju da su tvrdnje o nepropisnom ponašanju policijskog službenika netačne i da radnje ne predstavljaju nedopušteno ili nedolično ponašanje i da nema osnova sumnje da je počinjena bilo koja povreda službene dužnosti;
- c) BEZ DOVOLJNO DOKAZA** – u istrazi je utvrđeno da ne postoji dovoljno činjenica na osnovu kojih bi se moglo potvrditi ili odbaciti ono što se policijskom službeniku stavlja na teret;
- d) OSLOBADAJUĆA** – činjenice ukazuju na to da su navodi i tvrdnje o ponašanjima i radnjama policijskih službenika tačni, ali da su bili zakoniti, opravdani i u skladu sa propisima;
- e) OBUSTAVA** – tokom unutrašnje istrage utvrđene su okolnosti koje ukazuju da je nastupila zastara za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka, tako da nema svrhe provoditi dalje mјere i radnje u toku unutrašnje istrage;
- f) ODUSTANAK OD ŽALBE** – tokom unutrašnje istrage podnosič žalbe svojevoljno je odustao od žalbe (potpisao izjavu, dostavio pismo i slično), a činjenice ne ukazuju da je žalba osnovana.

Izvještaji internih istraga koji su okončani ocjenom "OSNOVANA" dostavljeni su policijskom komesaru ili disciplinskom tužiocu Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, ovisno o tome da li su unutrašnjom istragom pribavljeni dokazi o učinjenoj lakšoj ili težoj povredi službene dužnosti. Na osnovu podnesenih izvještaja o unutrašnjim istragama u kojima su pribavljeni dokazi i potvrđeni osnovi sumnje da je počinjena jedna ili više povreda službene dužnosti, disciplinski tužilac podnosi zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka pred disciplinskom komisijom Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo.

Disciplinski postupak, u načelu, vodi se po pravilima krivičnog postupka gdje je teret dokazivanja na disciplinskom tužiocu, iz koji razloga je veliki broj unutrašnjih istraga okončano ocjenom "BEZ DOVOLJNO DOKAZA". To su istrage u kojima se nije moglo prikupiti minimum dokaza na osnovu kojih bi se potvrdilo ili odbacilo ono što se žalbom stavlja na teret policijskom službeniku.

U pravilu su to žalbe koje su rezultat nezadovoljstva podnositelja žalbe ponašanjem policijskih službenika, a da se pri tome nisu mogli pribaviti nikakvi materijalni dokazi (predmeti, dokumentacija) ili dokaz saslušanjem nepristrasnog svjedoka. Takve istrage su okončane bez mogućnosti dostavljanja izvještaja policijskom komesaru ili disciplinskom tužiocu, mada se često sticao utisak da su prijavljene radnje ili ponašanja policijskih službenika predstavljali povredu službene dužnosti. U ovakvim postupcima, kada je to imalo minimum razloga i smisla, od strane Odbora su nalagane dodatne provjere i radnje u istragama, kako bi se ponovo pokušali pribaviti dokazi o postojanju povrede radne dužnosti.

POGLAVLJE III – ORGANI DISCIPLINSKOG POSTUPKA I PREGLED POVREDA SLUŽBENIH DUŽNOSTI

Odjeljak A. - Organi disciplinskog postupka

Organi disciplinskog postupka su disciplinska komisija i disciplinski tužilac.

Disciplinsku komisiju uspostavlja policijski komesar.

Članovi disciplinske komisije su predsjedavajući, dva člana i isti broj zamjenskih članova i predsjedavajućeg. Predsjedavajući i jedan član, te jedan zamjenik predsjedavajućeg i jedan zamjenski član moraju imati čin višeg inspektora ili viši čin, a drugi član i drugi zamjenski član moraju biti državni službenici. Najmanje dva člana disciplinske komisije i dva zamjenika člana moraju biti diplomirani pravnici ili Bakalaureat/Bachelor prava sa ostvarenih 240 ECTS studijskih bodova.

Predsjedavajući disciplinske komisije je policijski službenik najvišeg čina.

Članom 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo, broj:26/19) regulisano je da funkciju disciplinskog tužioca i njegovog zamjenika vrše policijski službenici koje odredi policijski komesar uz prethodnu saglasnost ministra. Disciplinski tužilac i njegov zamjenik moraju imati čin višeg inspektora ili viši čin, i moraju biti diplomirani pravnici ili Bakalaureat/Bacheler prava sa ostvarenih 240 ECTS studijskih bodova. Ova zakonska izmjena uslijedila je na pismenu preporuku Odbora za žalbe javnosti, nakon što se pokazalo kao loše rješenje da funkciju disciplinskog tužioca vrši načelnik organizacione jedinice nadležne za unutrašnju kontrolu ili inspektor iz navedene organizacione jedinice kojeg on odredi i koji moraju imati visoku stručnu spremu ili najmanje završen prvi ciklus visokog obrazovanja sa ostvarenih 240 ECTS studijskih bodova.

Za teže povrede službene dužnosti organizaciona jedinica nadležna za unutrašnju kontrolu u roku od sedam (7) dana nakon provedenog internog postupka dostavlja disciplinskom tužiocu inicijativu za pokretanje disciplinskog postupka, nakon čega disciplinski tužilac, u roku od 30 dana podnosi zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka.

Disciplinska komisija odlukom pokreće disciplinski postupak u roku od sedam (7) dana od dana prijema zahtjeva disciplinskog tužioca.

Zahtjev i odluka o pokretanju disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti dostavlja se policijskom službeniku, protiv kojeg se ne može izjaviti žalba.

Disciplinska komisija donosi odluku o disciplinskoj odgovornosti u roku od 180 dana nakon prijema zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka.

Protiv odluke o disciplinskoj odgovornosti može se podnijeti žalba Policijskom odboru (koga imenuje Vlada Kantona Sarajevo) u roku od 15 dana od dana prijema odluke (član 109. tačka 1. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, "Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 38/18, 26/19 i 31/19).

Odjeljak B. - Pregled povreda službene dužnosti

B.1. Teže povrede službene dužnosti

Tokom 2019.godine 56 policijskih službenika počinilo je 84 teže povrede službenih dužnosti iz člana 103. stav 1. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 38/18 i 26/19) tačka:

a)	neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka;	31
c)	neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od najmanje dva dana u jednom mjesecu	1
d)	neovlašteno korištenje sredstava povjerenih radi izvršavanja zadataka i dužnosti	1
h)	ponašanje koje narušava ugled policijskog organa	46
l)	prikrivanja činjenica o načinu izvršavanja službenih radnji, primjeni policijskih ovlaštenja, naročito o upotrebi sile ili vatrengog oružja (vlastitog ili drugog policijskog službenika), a očigledno postoje osnovi sumnje da se radi o povredi službene dužnosti	1
o)	dolazak na posao pod uticajem alkohola ili korištenje narkotika ili opijata za vrijeme radnog vremena ili konzumiranje alkohola u toku radnog vremena što se utvrđuje stručno prihvaćenim metodama	2
bb)	zloupotreba službenog položaja	2

B.2. - Teže povrede službene dužnosti sa elementima krivičnih djela

Tokom 2019.godine 3 policijska službenika počinila su 4 teže povrede službene dužnosti (koje u sebi sadrže i elemente krivičnih djela) iz člana 103. stav 1. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 38/18, 26/19) tačka :

h)	ponašanje koje narušava ugled policijskog organa	3
bb)	zloupotreba službenog položaja	1

B.3. - Lakše povrede službene dužnosti

Tokom izvještajnog perioda utvrđeni su osnovi sumnje da su 24 policijska službenika počinila 24 lakše povrede službene dužnosti iz člana 102. stav 1. Zakona o policijskim službenicima ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 38/18 i 26/19), tačka:

f)	nekorektno i nepristojno ponašanje prema kolegama, zaposlenicima ili građanima	5
g)	neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka bez težih posljedica.	1
h)	neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka bez težih posljedica.	8
i)	nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera u okviru vlastitih dužnosti neophodnih za osiguranje objekata, lica i povjerenih sredstava i stvari, ukoliko nije nastupila teža posljedica	2
j)	drugo činjenje ili nečinjenje koja su u suprotnosti sa odredbama propisa kojima je regulisan rad policijskog organa i policijskih službenika	8

B.4. Broj policijskih službenika po organizacionim jedinicama za koje su utvrđeni osnovi sumnje da su povrijedili službenu dužnost

Tokom izvještajnog perioda utvrđeni su osnovi sumnje da je 80 policijskih službenika teže i lakše povrijedilo službenu dužnost. Po organizacionim jedinicama Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo broj policijskih službenika je sljedeći:

1.	Ured policijskog komesara	8
2.	Sektor uniformisane policije	5
3.	Sektor kriminalističke policije	10
4.	Sektor za policijsku podršku	4
5.	Jedinica za saobraćaj	3
6.	Jedinica za profesionalne standarde	2
7.	Prva policijska uprava (Stari Grad)	2
8.	Druga policijska uprava (Centar)	8
9.	Treća policijska uprava (Novo Sarajevo)	8
10.	Četvrta policijska uprava (Novi Grad)	4
11.	Peta policijska uprava (Iličići)	8
12.	Šesta policijska uprava (Hadžići i Trnovo)	7
13.	Sedma policijska uprava (Vogošća – 6, Ilijaš – 1)	5

Tokom 2019. godine, u evidenciju policijskih službenika protiv kojih su otvorene i vodene interne istrage, evidentirani su i policijski službenici protiv kojih su se vodile interne istrage dva protiv 10 policijskih službenika), tri (protiv 4 policijskih službenika), četiri (protiv 2 policijskih službenika) pa čak i pet puta (protiv dva policijskih službenika).

Odjeljak C – Izrečene i izvršene disciplinske sankcije

Jedna od nadležnosti Odbora je i praćenje i nadgledanje izvršenja disciplinskih sankcija izrečenih od strane Disciplinske komisije Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo i provođenje tih disciplinskih sankcija kako bi se osigurala pravičnost i dosljednost, kao i svrha kažnjavanja (član 66. stav 1. tačka c. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo).

Tokom 2019.godine Disciplinska komisija Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo donijela je 27 rješenje o pokretanju disciplinskog postupka protiv 57 policijskih službenika, a izrečeno je 9 disciplinskih sankcija prema 19 policijskih službenika, i to:

Za lakše povrede službene dužnosti izrečene su 3 (tri) disciplinske sankcije, i to:

- novčana kazna umanjenja osnovne jednomjesečne plaće od 15% za jedan mjesec – 3 puta

Za teže povrede službene dužnosti izrečeno je 6 (šest) disciplinskih sankcija, i to:

- novčana kazna umanjenja osnovne jednomjesečne plaće od 15% na period od 2 mjeseca – 2 puta;
- novčana kazna umanjenja osnovne jednomjesečne plaće od 15% na period od 3 mjeseca – 1 puta;
- novčana kazna umanjenja osnovne jednomjesečne plaće od 20% na period od 4 mjeseca – 1 puta;
- novčana kazna umanjenja osnovne jednomjesečne plaće od 20% na period od 6 mjeseci – 2 puta

Od strane policijskog komesara izrečeno je 19 sankcija (17 novčanih kazni i 2 pismene opomene).

Zbog povreda službene dužnosti počinjenih tokom 2019.godine također je doneseno:

- 8 odluka o oslobođanju od odgovornosti;
- 9 rješenja o prekidu postupka, i to:
 - 1 zbog zastare vođenja postupka;
 - 1 zbog prekida radnog odnosa policijskog službenika protiv koga je pokrenut postupak;
 - 2 zbog nedostatka dokaza za vođenje disciplinskog postupka protiv 29 policijskih službenika;
 - 5 zbog činjenice da se protiv policijskih službenika vode krivične istrage ili sudski postupci, jer su se u povredama službene dužnosti stekla i obilježja nekog od krivičnih djela.

Tokom 2019.godine raspravljeni su i predmeti iz 2018.godine i doneseno:

- 4 rješenja o pokretanju disciplinskog postupka protiv 6 policijskih službenika;
- 1 rješenje o obustavi postupka zbog nedostatka dokaza;
- 2 izrečene disciplinske sankcije zbog težih povreda službenih dužnosti i
- 1 odluka o oslobođanju od odgovornosti

U toku izvještajnog perioda ukupno su izvršene 23 disciplinske sankcije (18 izvršenih sankcija zbog povreda službene dužnosti učinjenih u 2019.godini i 5 izvršenih sankcija zbog povreda službene dužnosti učinjenih u ranijem periodu), dok je izvršenje 5 disciplinskih sankcija u toku.

POGLAVLJE IV – SARADNJA SA JEDINICOM ZA PROFESIONALNE STANDARDE

Tokom 2019.godine, kao i prethodne, Odbor je ostvario korektnu saradnju sa Jedinicom za profesionalne standarde Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, a posebno sa Odjeljenjem za unutrašnju kontrolu, koje je u sastavu Jedinice za profesionalne standarde. Sve žalbe koje su upućene Odboru, direktno ili posredstvom Jedinice za profesionalne standarde, bile su predmet obrade od strane Odjeljenja za unutrašnju kontrolu. Odbor je insistirao na profesionalnoj saradnji i međusobnom uvažavanju, dok su većina policijskih službenika Odjeljenja za unutrašnju kontrolu iskazali odgovornost, profesionalnost, nepristrasnost i stručnost u odnosu na svoje obaveze koje podrazumijevaju vođenje internih istraga, vršenje raznovrsnih provjera, prikupljanje dokumentacije, saslušanje žalitelja i svjedoka, ispitivanje osumnjičenih, vođenje evidencija, kao i drugih poslova. Uz saglasnost i nadzor Odbora otvarane su, vodene i zatvarane unutrašnje istrage.

Odbor je, u skladu sa svojim nadležnostima, kontinuirano vršio nadzor nad ineternim istragama koje su vodili inspektorji Odjeljenja za unutrašnju kontrolu, tako što su redovno zahtijevali podnošenje pismenih izvještaja u svim predmetima u kojima su vršene određene provjere radi ocjene osnovanosti vođenja internih istraga, a posebno su cijenjeni i detaljno analizirani pismeni izvještaji, zaključci i ocjene provedenih internih istraga. Odbor je imao praksu uvida u pojedine predmete internih istraga, posebno u onim sa osjetljivim sadržajem, težim povredama službene dužnosti sa elementima krivičnih djela ili ozbiljnim povredama ljudskih prava, davao određene upute i usmjeravao tok interne istrage, nadgledao blagovremenost preuzimanja radnji i pribavljanja dokaza u internim postupcima, te na taj način otklanjao svaku sumnu u neprofesionalnu, površnu ili pristrasnu istragu.

U predmetima u kojima Odbor nije bio saglasan sa predloženim ocjenama internih istraga ili sa zaključcima izvještaja o izvršenim provjerama, nalagano je provođenje dodatnih analiza i aktivnosti u istragama ili se, po zahtjevu Odbora, mijenjao zaključak ili ocjena provedene istrage.

POGLAVLJE V – ZAKONSKA RJEŠENJA I ZAVRŠNA RAZMATRANJA I ZAKLJUČCI

Odjeljak A – Zakonska rješenja

Članom 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 26/19) izmijenjena je odredba člana 106. stav (4) Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 38/18 i 26/19). Navedenom izmjenom regulisano je da funkciju disciplinskog tužioca i njegovog zamjenika vrše policijski službenici koje odredi policijski komesar uz prethodnu saglasnost ministra. Dalje je regulisano da disciplinski tužilac i njegov zamjenik moraju imati čin višeg inspektora ili viši čin i moraju biti diplomirani pravnici ili Bakalaureat/Bachelor prava sa ostvarenim 240 ECTS studijskih bodova. Ovom zakonskom izmjenom je realizovana preporuka koju je inicirao Odbor putem Izvještaja o radu Odbora za žalbe javnosti za 2018.godinu. Naime, Odbor je bio mišljenja da odredba kojom je regulisano da funkciju disciplinskog tužioca vrši načelnik organizacione jedinice nadležne za unutrašnju kontrolu ili inspektor iz navedene organizacione jedinice kojeg on odredi i koji moraju imati visoku stručnu spremu ili najmanje završen prvi ciklus visokog obrazovanja sa ostvarenih 240 ECTS studijskih bodova nije dobro rješenje, iz razloga koji su navedeni u predmetnom Izvještaju o radu u 2018.godini. U momentu kada se ovakvo mišljenje nametnulo kao logičan prijedlog u Odjeljenju za unutrašnju kontrolu nije bio uposlen niti jedan policijski službenik sa diplomom pravnog fakulteta, iz kojih razloga je, smatrao je Odbor, dovedeno u pitanje ostvarenje osnovnog cilja i svrhe vođenja internih i disciplinskih postupaka. Disciplinski

postupak se načelno vodi po pravilima krivičnog postupka i uspješno zastupanje zahtjeva za vođenje disciplinskog postupka prvenstveno podrazumijeva odlično poznavanje procesno-krivičnih procedura, što bi trebalo da osiguraju diplomirani pravnici sa svojim specifičnim i stručnim znanjima.

Odbor je mišljenja da se u perspektivi treba razmišljati o profesionalizaciji pozicije disciplinskog tužioca, njegovog pozicioniranja unutar Uprave policije – Ureda policijskog komesara, ili ga učiniti još neovisnjim pozicioniranjem unutar Ministarstva unutrašnjih poslova, pa čak i izvan Ministarstva. U svakom slučaju treba naći rješenje u kojem će disciplinski tužilac biti što neovisniji u svom radu uz eventualnu mogućnost civilne kontrole. Istovremeno, potrebno je utvrditi visoke reference za obavljanje ove pozicije, prije svega da to budu civilna lica sa položenim pravosudnim ispitom i potrebnim iskustvom u pravosuđu, advokaturi ili drugim poslovima u vezi sa istragama.

Odredbama istog Zakona (član 12.) izmijenjene su odredbe kojim su regulisani rokovi u kojima se imaju voditi interni postupci.

Tako je propisano da se interni postupak za lakše povrede službene dužnosti moraju završiti u roku od tri (3) mjeseca od dana prijave organizacionoj jedinici nadležnoj za unutrašnju kontrolu, a može se produžiti za još dva (2) mjeseca u zavisnosti od složenosti i vremena saznanja ili prijavljivanja slučaja. Ovom odredbom značajno je produžen rok internih istraga za lakše povrede službenih dužnosti, sa 60 na 90 dana, uz mogućnosti produženja roka za još 60 dana. Praksa je ukazala na određene probleme prilikom otvaranja i vodenja internih istraga za lakše i teže povrede službene dužnosti. Tokom vođenja nekih internih postupaka zbog težih povreda službenih dužnosti dolazilo se do zaključaka da su učinjene lakše a ne teže povrede službenih dužnosti, u kojim predmetima je obustavljan postupak zbog isteka rokova za vođenje internih postupaka. S toga je Odbor bio stava da je potrebno izjednačiti rokove vođenja internih istraga za sve povrede službene dužnosti.

Interni postupak za teže povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od tri (3) mjeseca od dana prijave organizacionoj jedinici nadležnoj za unutrašnju kontrolu, a može se produžiti za još tri (3) mjeseca u zavisnosti od složenosti i vremena saznanja ili prijavljivanja slučaja. Ovom izmjenom Zakona produžen je rok vođenja internih istraga za teže povrede službenih dužnosti sa pet (5) na šest (6) mjeseci.

Ove izmjene Zakona su također uslijedile na prijedlog Odbora, kao i izmjene odredbi Zakona o produženju roka vođenja i trajanja disciplinskog postupka (sa 120 na 180 dana).

Ovim izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo realizovani su prijedlozi Odbora u vezi produženja rokova zastare vođenja disciplinskog postupka, produženja rokova trajanja internih istraga zbog lakših i težih povreda službene dužnosti, te produženja rokova trajanja samog disciplinskog postupka. Na ovaj način je jedinici za internu istragu i organima disciplinskog postupka ostavljeno dovoljno vremena da temeljito i profesionalno djeluju u skladu sa svojim nadležnostima i da se smanji broj predmeta koji se obustavljaju zbog zastare, a da se istovremeno poboljša kvalitet rada.

Tokom izvještajne godine Odbor za žalbe javnosti je postupao po određenim saznanjima iz medija, saznanjima iz službe i po anonimnim žalbama na ponašanje i neprofessionalno djelovanje nekih policijskih službenika koji su javno, putem društvenih mreža, komentarisali rad izvršne i zakonodavne vlasti Kantona Sarajevo i njegovih radnih tijela, a neke od poslanika su čak i vrijeđali. Zakonom o policijskim službenicima Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 38/18 i 26/19) nije propisano ovakvo ponašanje kao konkretna teža povreda službene dužnosti, nego

se ovakvo ponašanje kvalifikovalo kao teža povreda službene dužnosti “ponašanje koje narušava ugled policijskog organa” (član 103. stav 1. tačka h.). Tokom interne istrage, a posebno tokom disciplinskog postupka pojavljuju se izraziti problemi dokazivanja da je takva radnja povreda službene dužnosti, a posebno je teško da se takva radnja dovede u vezu sa obilježjem ovako kvalifikovane teže povrede službene dužnosti (“ponašanje koje narušava ugled policijskog organa”).

Iz navedenih razloga Odbor za žalbe javnosti predlaže da se u narednom periodu član 103. stav 1.Zakona o policijskim službenicima dopuni tačkom u kojoj će se definisati ovakvo ponašanje kao teža povreda službene dužnosti, s posebnim naglaskom na javno vrijeđanje članova zakonodavne i izvršne vlasti, te članova njihovih radnih tijela, komisija i odbora, putem društvenih mreža ili na drugi javan način.

Tokom 2019.godine Odbor za žalbe javnosti je više puta obaviješten da su neki policijski službenici prilikom procesa zasnivanja radnih odnosa o sebi dali lažne podatke tako što su uz prijavu na oglas za prijem policijskih službenika u prilogu dostavljali krivotvorene diplome o posjedovanju odgovarajuće školske spreme. Prijave na oglas i prilaganje krivotvorenih dokumenata vršeni su u ranijem periodu, te se zbog zastare rokova nisu mogle pokrenuti procedure disciplinske odgovornosti. Uprava policije je kroz dugotrajne postupke sigurnosnih provjere i oglašavanja prekobrojnosti takvih policijskih službenika uspijevala da prekine radni odnos onih policijskih službenika koji nisu prošli sigurnosne provjere radi posjedovanja krivotvorenih diploma. Iz navedeni razloga Odbor predlaže da se član 118. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo (Osnove prestanka radnog odnosa) dopuni konkretnom odredbom da će radni odnos policijskog službenika prestati odmah, ako se utvrdi da je u postupku prijema ili kasnije priložio krivotvorenu diplomu o odgovarajućoj školskoj spremi ili o sebi dao neki drugi netačan podatak, koji je bio odlučujući u postupku njegovog izbora za policijskog službenika.

Odjeljak B – Završna razmatranja i zaključci

1. Ukupan broj evidentiranih žalbi na rad i ponašanje policijskih službenika u 2019. godini (374), u odnosu na žalbe iz 2018. godine (320), veći je za 54 ili za 16,8%.
2. Ako se ukupan broj zaprimljenih žalbi na rad i ponašanje policijskih službenika (374) posmatra u odnosu na ukupan broj događaja evidentiranih kroz knjige događaja svih organizacionih jedinica (110.125), ukupan broj evidentiranih krivičnih djela kroz krivični upisnik (4126) i djelovodnike organizacionih jedinica (2644) i prekršaja iz oblasti javnog reda i mira, saobraćaja, javnih okupljanja i ostalih prekršaja (221.526) na području Kantona Sarajevo u 2019.godini, taj odnos može upućivati na zaključak o visokom stepenu zakonitosti, profesionalnosti i pravilnosti koju policijski službenici Kantona Sarajevo primjenjuju u svom radu.
3. Od ukupnog broja evidentiranih žalbi (374) i okončanih istraga (170), evidentirane su 3 žalbe (0,8%) sa utvrđenim elementima krivičnih djela.
4. Od ukupnog broja uposlenih policijskih službenika MUP-a Kantona Sarajevo, protiv 44 policijska službenika (3,1%) okončana je interna istraga sa ocjenom osnovana zbog osnova sumnje da su počinili 56 težih povreda službene dužnosti, dok je protiv njih 24 (1,7 %)

okončana interna istraga sa ocjenom osnovana zbog osnova sumnje da su počinili 24 lakše povrede službenih dužnosti.

5. Veliki broj žalbi (154), po osnovu kojih nisu otvarane i vođene interne istrage, rezultat su nezadovoljstva građana stanjem narušenih komšijskih, porodičnih ili imovinsko-pravnih odnosa. Građani za svoja učestala uznemiravanja u narušenim odnosima najčešće okrivljuju službenike policije, mada su isti preduzimali sve što su mogli i trebali preduzimati u okviru svojih nadležnosti. Također, na meti nezadovoljnih građana su se često neopravdano nalazili policijski službenici zbog problema saobraćaja u mirovanju i nedostatka parking prostora, izostale ili nedovoljne aktivnosti drugih nadležnih organa i slično;
6. Žalbe i sugestije kojima su građani iskazivali svoja nezadovoljstva nekim aktivnostima policije ili nedovoljnim aktivnostima, a koja su u suštini rezultat planskih i organizacijskih propusta, dostavljene su Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo radi animiranja nadležnih organizacionih jedinica s ciljem rješavanja problema koji su predmet žalbi građana (najčešće zbog problema saobraćaja u mirovanju na određenom mikro lokalitetu).
7. U cilju daljeg podizanja nivoa profesionalnosti i zakonitosti rada potrebno je kontinuirano provoditi redovnu i specijalističku obuku policijskih službenika pažljivo birajući teme radi otklanjanja propusta koji su bili uzrok nepravilnog, neprofesionalnog i nezakonitog djelovanja policijskih službenika utvrđenih internim istragama vođenim tokom izvještajne godine. Posebno je potrebno insistirati na educiranju i stalnoj primjeni svih etičkih vrijednosti propisanih internim aktima MUP-a Kantona Sarajevo i Uprave policije, a naročito onih propisa i pravila koja regulišu obaveze policijskih službenika u komunikaciji sa građanima.
8. Unapređenje tehničke kontrole kroz opremanje saobraćajnih policijaca audio i video opremom, kojom bi sve radnje u kontroli bile tehnički zabilježene, od primarne je važnosti za sprečavanje koruptivnog djelovanja policijskih službenika i građana.
9. Bez obzira što je broj izjavljenih žalbi građana na rad i ponašanje policijskih službenika u odnosu na ukupan broj raznih intervencija i ostvarenih kontakata sa građanima relativno mali, smatramo da uvijek ima prostora za poboljšanja i podizanja nivoa profesionalnosti i zakonitosti u radu policijskih službenika i organizacionih jedinica u kojima oni rade i djeluju.

Na kraju, treba naglasiti da je Odbor za žalbe javnosti djelovao isključivo u okviru svojih zakonskih nadležnosti i da je bio posvećen ostvarenju ciljeva zbog kojih je formiran, odnosno na objektivno i nepristrasno vođenje postupaka u vezi sa izjavljenim žalbama na rad i ponašanje policijskih službenika. Odbor cijeni da su sve žalbe, prije svega žalbe građana, tretirane na profesionalan i objektivan način, da je vršenje provjera i vođenje internih istraga bilo stručno i u kontinuitetu nadgledano, kao i da su zaključci i ocjene provedenih istraga rezultat zakonitih, pravilnih i nepristrasnih internih postupaka.

Odbor za žalbe javnosti
Broj: 01-04-337-124-1/20
Sarajevo, 03.04.2020.godine

PREDsjedavajući
ODBORA ZA ŽALBE JAVNOSTI

Željko Mijatović, s.r.